

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ	 		
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 2 / 13

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
BİRİNCİ BÖLÜM	
Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Sorumluluk, Tanım ve Kısaltmalar	3
1. Amaç	3
2. Kapsam	3
3. Hukuki Dayanak	3
4. Sorumluluk	3
5. Tanım ve Kısaltmalar	3
İKİNCİ BÖLÜM	
Genel Uygulamalar	5
6. İşletme Hizmetleri Emniyet Yönetim Sisteminin Oluşturulması	5
7. Emniyet Yönetim Sistemi Bileşenleri	6
8. Emniyet Politikaları ve Hedefleri	6
9. Emniyet Risk Yönetimi	8
10. Emniyet Güvencesi	10
11. Emniyet Teşviki	11
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
Eğitim / İş Sağlığı ve Güvenliği / Çevresel Etkiler	12
12. Eğitim	12
13. İş Sağlığı ve Güvenliği	12
14. Çevresel Etkiler	13
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
Son Hükümler	13
15. Havalimanı Talimatları	13
16. Eşgüdüm	13
17. Değişiklikler	13
18. Yürürlük	13
19. Yürütme	13

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 3 / 13

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Sorumluluk, Tanım ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilmekte olan Havalimanlarında, İşletme Hizmetleri Emniyet Yönetim Sisteminin (Safety Management System - SMS) oluşturulması ve uygulanmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilen havalimanlarında havalimanı işletme hizmetleri ve operasyonları çerçevesinde havalimanı kurum, kuruluş ve paydaşlar ile tüm çalışanlarını kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, DHMİ Genel Müdürlüğü Ana Statüsü ile Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasının “Hava Alanları” başlıklı 14 sayılı eki, Emniyet Yönetimi Sistemi 19 sayılı eki ve Emniyet Yönetimi El Kitabı (Doc.9859) hükümlerine ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün Sivil Havacılıkta Emniyet Yönetim Sistemi Yönetmeliği (SHY-SMS) ve Havaalanlarında Emniyet Yönetim Sisteminin Uygulanmasına İlişkin Talimata (SHT - SMS/HAD) dayanılarak hazırlanmıştır.

Sorumluluk

MADDE 4 – (1) Bu Yönergenin uygulanmasından İşletme Dairesi Başkanlığı ile Havalimanı Başmüdürlükleri / Müdürlükleri sorumludur. Ayrıca havalimanlarında hizmet veren havalimanı kurum, kuruluş ve paydaşlar ile tüm çalışanları bu Yönergede yer alan hükümlerin yerine getirilmesinden sorumludurlar.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 5 – (1) Bu Yönergede geçen;

- Emniyet: Kabul edilemez risk hasarının giderilmesi amacıyla gerekli önlemlerin alınmasını,
- Emniyet yönetim sistemi: Kabul edilebilir veya tolere edilebilir emniyetin sağlanması amacıyla organizasyon tarafından yerine getirilen, emniyet yönetim faaliyetleri olarak tanımlanan sistematik ve kesin yaklaşımı,
- Emniyet risk yönetimi: Risklerin tanımlanarak, analizlerin yapılması, bertaraf edilmesi veya kabul edilebilir bir seviyeye getirilmesini sağlayan yönetim sistemini,
- Tehlike: İnsanların, donanımın ya da yapıların zarar görmesine, kaynakların kaybedilmesine neden olma ya da daha önceden tanımlanmış bir işlevin yerine getirilmesini engelleme potansiyeline sahip durum, nesne ya da faaliyeti,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 4 / 13

d) Risk: İnsanların, donanımın ya da yapıların zarar görmesi, kaynakların kaybedilmesine neden olma ya da daha önceden tanımlanmış bir işlevin yerine getirilmesini engelleme ihtimalinin olasılık ve etkinin derecesi olarak ölçülmesini,

e) Risk Yönetimi: Bir kurumun kapasitesini tehdit eden risklerin tanımı, analizi ve ortadan kaldırılması ve/veya kabul edilebilir bir seviyeye çekilmesi çalışmaları

f) Olasılık: Emniyet dışı bir olay ya da durumun meydana gelebilirliği

g) Şiddet: Olumsuz öngörülebilir durum dikkate alınarak emniyet dışı bir olayın ya da durumun olası etki ve sonuçları

ğ) Emniyet politikası: Kabul edilebilir veya tolere edilebilir emniyetin başarılması için organizasyonun temel yaklaşımının ifadesini,

h) Emniyet kültürü: Temel öğeler olarak öğrenmenin, bilgilenmenin, raporlamanın teşvik edilmesinin, uyumlu ve adil olunmasının operasyonel emniyeti sağlayacağını ve geliştireceğini kabul eden davranış biçimini,

ı) Adil kültür: Emniyet kültürü ile değişmeli olarak kullanılan, insanların emniyetle ilgili bilgileri güven içinde paylaşabildikleri ve paylaşmak için teşvik edildikleri ve ödüllendirildikleri, kabul edilebilir ve edilemez davranışlar arasındaki ilkesel ayrımın bilinir hale getirildiği, emniyetli düşünmeyi, sorgulamayı, rehavete karşı direnci, kişisel sorumluluğu ve kurum içi otokontrolü kapsayan bir yaklaşımı,

i) Emniyet güvencesi: Kabul edilebilir veya tolere edilebilir emniyet düzeyine ulaşabilmek için bir ürün, hizmet, organizasyon ya da sisteme yeterli güveni sağlayacak tüm planlı ve sistematik faaliyetleri,

j) Emniyet teşviki: Organizasyon içerisinde gerekli eğitim ve öğretim desteği ile etkin iletişim kanalları vasıtasıyla tüm personelin emniyet yönetim sistemine katılımını artırıcı metotları,

k) Sorumlu Müdür: İşletmenin tüm faaliyetlerini, Genel Müdürlük tarafından gerekli kılınan standartları ve işletmeci tarafından tanımlanan ilave şartları yerine getirmek üzere finanse edebilecek ve yürütebilecek, ayrıca sorumlu olduğu işletmeyi tek başına temsil edecek yetkiye sahip kişiyi,

l) Emniyet Yöneticisi: Organizasyon içerisinde operasyonel bağımsızlığı bulunan, üst yönetici pozisyonunda gerekli derecede emniyet konularında otorite sağlayan ve direkt olarak sorumlu müdüre bağlı yöneticiyi,

m) SMS Koordinatörü: Birden fazla havaalanında faaliyet gösteren işletmecilerin faaliyet gösterdikleri tüm havaalanlarında, emniyet yöneticisi ile sürekli koordinasyon ve iletişim içerisinde olacak şekilde, işletmenin insan faktörleri ve organizasyonel yapısı yönünden emniyetin sağlanması amacıyla oluşturulacak olan emniyet yönetim sisteminin etkili bir şekilde yürütülmesi ve geliştirilmesinden sorumlu kişiyi,

n) Genel Müdür: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürünü,

o) Genel Müdürlük (DHMI): Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 5 / 13

- ö) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü,
p) SMS: Emniyet Yönetim Sistemini,
r) EEG: Emniyet Eylem Grubunu,
s) EGGK: Emniyet Gözden Geçirme Kurulunu,
ş)EHB: Emniyet Hizmetleri Birimi
t) SPI: Emniyet Performans Göstergesi
u) ALoS: Kabul Edilebilir Emniyet Seviyeleri
ü) Havalimanı İşletme hizmetleri: bir havalimanını uluslararası ve ulusal düzenlemelerde belirtilen/öngörülen şekilde işletilebilmesi için gerekli tüm işletme ve teknik hizmetleri,
v) Hizmet veren kuruluşlar: havalimanında hizmet veren tüm kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişileri,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Uygulamalar

İşletme Hizmetleri Emniyet Yönetim Sisteminin Oluşturulması

MADDE 6 – (1) Yeni açılacak havalimanlarında sistemin oluşturulması için öncelikli olarak sorumluluklar belirlenerek işlemlerin takibi ve koordinasyonu için görevlendirmeler yapılır. Sistemin tamamen uygulamaya konulabilmesi için kademeli geçiş uygulanır. Buna göre

- a) 1.Aşama; Genel Müdürlükçe Uygulama Planı hazırlanır ve GAP Analizi (Boşluk Analizi) yayınlanır. Üst düzey uygulayıcı ve koordinasyonu sağlayan personel için eğitimler düzenlenir.
- b) 2. Aşama; Emniyet Politikası duyurulur emniyet hedefleri belirlenir, uygulama prosedürleri yayınlanır. Tehlike Raporlaması teşvik edilerek yaygınlaştırılır. Raporlama yapan personele herhangi bir cezai işlem uygulanmayacağı bildirilir, beyan edilir.
- c) 3 Aşama; Mevcut ve ileriye dönük tehlike tanımlamaları yapılarak emniyetin güvence altına alınması sağlanır. Emniyet tetkikleri ile sistem gözden geçirilir.
- d) 4.Aşama; Acil Durumlara hazırlıklı olma ve sürekli gelişme yoluyla adil kültür oluşturulur.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 6 / 13

Emniyet Yönetim Sistemi Bileşenleri

MADDE 7 – (1) Emniyet Yönetim Sistemi, ICAO tarafından yayımlanan Emniyet Yönetimi El Kitabına (Doc 9859) göre aşağıda tanımlanan dört ana bileşeni ihtiva etmektedir.

a) Emniyet politikaları ve hedefleri;

- 1) Yönetimin taahhüdü ve sorumluluğu
- 2) Sorumlu müdürün emniyet sorumlulukları
- 3) Emniyet yöneticisinin sorumlulukları
- 4) SMS uygulama planı
- 5) Acil durum eylem planının koordinasyonu
- 6) Dokümantasyon

b) Emniyet risk yönetimi;

- 1) Tehlike ve risk belirleme süreçleri
- 2) Risk değerlendirme, kontrol ve azaltma süreçleri

c) Emniyet güvencesi;

- 1) Emniyet standartlarının belirlenmesi ve tanımlanması
- 2) Emniyet performansının izlenmesi, ölçülmesi, iyileştirilmesi ve takibi
- 3) Değişiklik yönetimi
- 4) SMS'nin sürekli iyileştirilmesi

ç) Emniyet teşviki;

- 1) Eğitim ve öğretim
- 2) Emniyet iletişimi

a) Emniyet Politikaları ve Hedefleri

MADDE 8 – (1) İşletme Dairesi Başkanlığı emniyet yönetim sistemine yönelik Emniyet Politikasını belirler. Emniyet Politikası çerçevesinde Emniyet Yönetim Hedefleri hazırlanır.

a) Yönetimin taahhüdü ve sorumluluğu

1) İşletme Hizmetleri Emniyet Yönetim Sistemi kapsamında uluslararası ve ulusal gereklilikler ile birlikte işletme hizmetleri gereksinimlerine uygun olarak kurumsal emniyet politikası hazırlanır ve sorumlu müdür tarafından imzalanır.

2)Emniyet politikası, emniyetle ilgili kurumsal taahhütleri yansıtarak, uygulama için gerekli iş gücü ve finansman kaynaklarının tedarikiyle ilgili açık bir beyanı içererek ve görünür şekilde kuruluş içerisinde duyurulur.

3) Emniyet politikası, işletme hizmetleri ile ilgili ve işletmeye uygun özelliklerin korunmasını ve mevcut durumunu gerçekçi bir biçimde yansıtmasını sağlamak için, gerektiğinde yönetim tarafından prosedürler/talimatlar kapsamında gözden geçirilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 7 / 13

4) İşletme Hizmetleri Emniyet Yönetim Sistemi hedefleri prosedürler/talimatlar kapsamında takibi yapılır, belirlenen dönemlerde izlenir ve hedeflerin gerçekleşmesi için gerekli tedbirlerin alınması sağlanır.

b) Sorumlu müdürün emniyet sorumlulukları

1) Sorumlu müdür, mevcut görevinin yanında işletmede SMS'nin uygulanması ve sürdürülmesinden sorumludur.

2) İşletme hizmetleri kapsamında, mevcut tüm yönetici personelin ve çalışanların diğer görevlerinden bağımsız olarak SMS performansı ile ilgili sorumlulukları belirlenir. Tüm emniyet sorumluluğu, yükümlülüğü ve yetkileri prosedürle/talimatla dokümente edilerek, yayınlanır ve duyurulur.

3) Emniyet riskinin seviyelendirilerek, kabul edilebilirliği ile ilgili karar verme yetkisinin hangi yönetim seviyesinde olacağı prosedürle/talimatla tanımlanır.

c) Emniyet yöneticisinin sorumlulukları

1) Emniyet yöneticisi, etkin bir emniyet yönetim sisteminin geliştirilmesi ve sürdürülmesinden sorumlu ve sistemin odak noktası olarak görev yapar. Emniyet yöneticisi ayrıca, emniyet yönetimi ile ilgili konularda sorumlu müdür ve yöneticilere tavsiyelerde bulunur. Emniyet yöneticisi, emniyet ile ilgili konuların paydaşlarla koordinasyonundan ve iletişiminden sorumludur.

2) Emniyet yöneticisinin sorumluluğu, yükümlülüğü ve yetkileri prosedür/talimatla belirlenir.

ç) SMS uygulama planı.

1) İşletme Hizmetleri kapsamında, kuruluşun emniyet ihtiyaçlarını karşılayacak, uçuş ve yer emniyetini temin edecek asgari gereklilikleri ihtiva eden, emniyet yönetimi yaklaşımını tanımlayan bir SMS uygulama planı geliştirilir ve sürekliliği takip edilir. SMS uygulama planı ile SMS çerçevesinde verilen veya alınan hizmetler esnasında, hizmet alınan veya verilen diğer kuruluşların SMS sistemi arasında koordinasyon kurulması sağlanır.

d) Acil durum eylem planının koordinasyonu.

1) Havalimanlarında normal faaliyetlerden acil durum aktivitelerine, acil durum aktivitelerinden normal faaliyetlere düzenli ve etkili geçişi sağlayan bir acil durum eylem planı geliştirir.

2) Havalimanı Acil Durum Planı ile ilgili koordinasyon ve uygulamalar Milli Sivil Havacılık Programı kapsamında ilgili komisyon tarafından hazırlanarak, Havalimanının Mülki İdare Amirinin onayı ile yürürlüğe girmekte ve periyodik olarak yapılan tatbikatlarla planın işlerliği kontrol edilir.

3) Emniyet Yönetim Sistemi gereği olarak Acil Duruma Hazırlıklı Olma ve Normal Operasyon Şartlarından acil duruma, acil durumdan da normal operasyon şartlarına geçiş için gerekli prosedür/talimat yayınlanır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 8 / 13

4) Bu çerçevede Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce yayımlanan Havaalanı Acil Durum Planlaması (Doc 9137 Part7) dokümanı çerçevesinde hareket edilir.

e) Dokümantasyon

1) İşletme Hizmetleri Emniyet Yönetim Sistemi emniyet politikaları ve amaçları, SMS gereksinimleri, SMS prosedürleri ve süreçleri, sorumlulukları, prosedürler ve süreçlerle ilgili yükümlülükler ve yetkiler ile beraber, SMS girdi ve çıktıları tanımlamak üzere prosedür/talimat oluşturulur. SMS dokümantasyonunun bir parçası olarak, emniyet yaklaşımını tüm kuruma duyurmak için İşletme Dairesi Başkanlığı tarafından kendi uygulamalarına uygun olarak Emniyet Yönetim Sistemi El Kitabı yayımlar, geliştirir ve sürdürülebilirliği takip edilir.

Emniyet Risk Yönetimi

MADDE 9 – (1) Emniyet Risk Yönetimi; tehlikenin tanımlanması ile riskin değerlendirilmesi ve riskin azaltılmasına ilişkin yapılacak faaliyetlerden oluşur. İşletme Hizmetleri Emniyet Yönetim Sistemi çerçevesinde havalimanları emniyet risk yönetimi aşağıdaki süreçler kapsamında değerlendirilir.

a) Tehlike ve risk belirleme süreçleri.

1) Tehlike belirleme süreci; personel, ekipman ve yapılara zarar verebilecek, malzeme kaybına yol açabilecek veya önceden belirlenmiş fonksiyonların yerine getirilme yeteneğini azaltabilecek durum veya nesnelerin tespitini ihtiva eden süreç olup, tehlikelerin raporlanmasından, havalimanı tüm personeli sorumludur.

2) Bu süreç asgari olarak aşağıdaki başlıkları kapsamalıdır;

- Tehlikeyi anlama,
- Tehlikeyi tanımlama,
- Tehlike analizi,
- Tehlikenin kayıt altına alınması.
- Risk belirleme süreci,

3) Bu sürecin genel çerçevesi; Reaktif, Proaktif ve Prediktif yöntemlerden elde edilen verilerle oluşturulur.

- Reaktif yöntemler; yaşanmış kaza ve olaylardan elde edilen verilerin kullanımına dayanır.
- Proaktif yöntemler; işletme faaliyetlerinin analiz edilerek emniyet risklerinin etkin olarak tanımlanmasına ve önlenmesine dayanır.
- Prediktif yöntemler; devam eden operasyonlar sırasında sistem performansının izlenerek, geleceğe yönelik potansiyel problemlerin öngörülmesine dayanır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 9 / 13

4) Geriye dönük elde edilen emniyet verilerinin değerlendirilmesine ilişkin yöntemler ile ileriye yönelik öngörülse emniyet verisi toplama yöntemlerinin kombinasyonuna dayanılarak; faaliyetlerdeki tehlikeler ile ilgili geri bildirimlerin etkin biçimde toplanması, kayıt altına alınması, değerlendirilmesi, uygulanabilir hale getirilmesi ve uygulamaya geçirilmesi için İşletme Dairesi Başkanlığı tarafından metod belirlenerek verilerin toplanması ve analizi sağlanır.

5) Yasadışı bir eylem, büyük bir ihmal ve düzenlemelere, prosedürlere kasıtlı/istekli bir şekilde uyulmaması durumları hariç, çalışanlar tarafından iletilen tehlike raporlamalarına ilişkin herhangi bir disiplin cezasının uygulanmamasının sağlanması Emniyet Politikası maddeleri arasında olup, tüm personele duyurulur.

6) Bu kapsamda, uçuş, can ve mal emniyetini tehdit edecek herhangi bir durum olduğunda, vakit kaybetmeksizin gerekli bilgi aktarımının yapılması amacıyla; "Tehlike Bildirim Formu" ile ve/veya Havalimanları Emniyet Yönetim Uzmanlığı Birimlerince belirlenen iletişim bilgileri kullanılarak tehlike bildiriminde bulunulabileceği tüm personele duyurulur.

7) Tehlike bildirimleri ile kaza/olay sonrası yapılan çalışmalar emniyet kütüphanesinde tutulur.

b) Risk değerlendirme, kontrol ve azaltma süreçleri.

1) Gerçekleşme ihtimali ve şiddeti açısından olası tehlikelerin analizi neticesinde ortaya çıkan risklerin; dayanılabilirliği veya hafifletilmesi açısından değerlendirmesinin yapılarak, kabul edilebilir seviyede kontrolünü sağlayacak bir operasyonel risk yönetim süreci geliştirilir ve uygulanır. Emniyet risklerinin tahammül edilebilirliğiyle ilgili kararları alacak yönetim seviyeleri İşletme Dairesi Başkanlığı tarafından Prosedür/Talimatlarla tanımlanarak yayımlanır.

2) Emniyet Risk Belirleme Süreci; öngörülebilir olası durumlar referans alınarak, bir tehlikenin sonuçlarının ihtimal ve şiddet boyutlarıyla değerlendirilmesini içerir.

3) Emniyet risk belirleme süreci, aşağıdaki başlıkları kapsamaktadır.

- a) Risk yönetimi,
- b) Risk ihtimali,
- c) Risk şiddeti,
- d) Risk kabul edilebilirliği,
- e) Risk kontrolü ve azaltımı

4) İşletme Hizmetleri ve operasyonlar kapsamında Tehlike Tanımlama ve Emniyet Risk Yönetimine ilişkin uygulamalar ve metotlar Tehlike Tanımlama ve Emniyet Risk Yönetimi Prosedüründe tanımlanır.

5) İşletme Hizmetleri kapsamındaki faaliyetlerde devamlı var olabilecek tehlikeler için Tehlike Tanımlamaları ve Risk Yönetim Süreçleri ile geçici süreçler nedeniyle oluşan

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 10 / 13

tehlikeler için ise Geçici Faaliyetlere Yönelik Tehlike Tanımlama ve Risk Yönetim Süreçleri kullanılarak mevcut savunmalar, risk azaltıcı önlemler ve öncelikler, yapılacak faaliyetler, sorumlular vb. işlenerek kayıt altına alınır. Tehlike Tanımlama ve Emniyet Risk Yönetimine ilişkin uygulamalar ve metotlar Prosedür/Talimatlarla tanımlanır.

Emniyet Güvencesi

MADDE 10 – (1) Emniyetin güvence altına alınmasını teminen emniyet raporlama sistemleri, emniyet tetkikleri, emniyet inceleme ve araştırmaları, örnek olay incelemeleri vb. çalışmalar yapılır. Emniyet yönetim sistemi içerisinde, emniyet güvencesine ilişkin olarak aşağıdaki gereklilikler belirlenir.

a) Emniyet standartlarının belirlenmesi ve tanımlanması.

1) İlgili ulusal ve uluslararası düzenlemeler ile tavsiye edilen uygulamaları, kurumsal politikalarını ve operasyonel emniyet hedeflerini göz önünde bulundurarak, kuruluş içi kabul edilebilir emniyet standartlarını ve asgari kriterler ile emniyetin güvence altına alınması için yapılacak iş ve işlem için İşletme Dairesi Başkanlığınca belirlenerek gerekli prosedür/talimat yayınlanır.

b) Emniyet performansının izlenmesi, ölçülmesi, iyileştirilmesi ve takibi.

1) Emniyet performansı ve izleme ile ilgili bilgiler; emniyet tetkikleri, emniyet ile ilgili olayların incelenmesi, hizmetlerin sunulması ile ilgili günlük faaliyetlerin sürekli izlenmesi, emniyetle ilgili gözden geçirmeler, emniyet çalışmaları/araştırmaları ve tehlike raporlama sistemleri aracılığıyla çalışanlardan alınan bilgiler gibi çeşitli kaynaklardan elde edilerek vb. yöntemler geliştirilerek, prosedür/talimat kapsamında tanımlanır.

2) Emniyet hedeflerinin gerçekleşme durumlarının yıl içerisinde belirlenen periyotlarda kontrol edilmesi ve gerçekleşme durumunu olumsuz etkileyen unsurlara yönelik gerekli tedbirlerin alınması/düzeltilici faaliyetlerin uygulanması ve konuya ilişkin personelin bilgilendirilmesi sağlanır.

3) Havalimanlarında mevcut şartlara göre tehlike tanımlamaları yapılarak, tehlikelerin riskleri dahil emniyet incelemelerinin ve diğer havalimanlarında meydana gelen örnek olayların incelenerek emniyet araştırmaları yapmaları sağlanır.

4) Emniyet verilerinin çeşitli kaynaklardan (zorunlu raporlama, gönüllü raporlama vb.) toplanmasıyla elde edilen bilgilerden anlamlı sonuçlar elde etmek (emniyet sorunlarının altında yatan faktörleri belirlemek, geçerli çıkarımlara ulaşmaya yardımcı olmak, başka hangi olguların gerektiğine karar vermek için) ve analizlerinin yapılması sağlanır.

5) İşletme Hizmetleri kapsamında SMS Performans Göstergeleri (SPI) ve Kabul Edilebilir Emniyet Seviyelerinin (ALoS) belirlenmesinde Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce belirtilen hususlar kullanılmaktadır. Havalimanlarına özgü olan SMS Performans Göstergeleri havalimanları tarafından Genel Müdürlüğün koordinesinde belirlenir ve takip edilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 11 / 13

6) Emniyet yönetim sistemi uygulamaları ve tehlike raporlamaları kapsamında, kabul edilebilir ve edilemez davranışların sınırları açıkça çizilerek, disiplin cezasından muafiyetin göz önünde bulundurulacağı hususlar prosedür/talimata tanımlanır.

c) Değişiklik yönetimi.

1) İşletme hizmetleri içerisinde operasyonel anlamda her türlü değişiklik olmadan önce emniyet performansını sağlamak amacıyla düzenlemelerin tanımlanması ile artık gerek duyulmayan/geçerli olmayan emniyet risk kontrollerini ortadan kaldırmak/değiştirmek için mevcut süreçleri ve hizmetleri etkileyebilecek kurum içi değişikliklerin tespit edilmesi ve düzenli olarak gerekli çalışmaların yürütülmesi için uygulanacak yöntemler İşletme Dairesi Başkanlığı tarafından prosedür/talimat yayınlanarak uygulama belirlenir.

ç) SMS'nin sürekli iyileştirilmesi.

1) SMS standartları altında kalan emniyet performansının olası nedenlerini tanımlamak ve bu duruma neden olan sebepleri ortadan kaldırmak için; Emniyet Politikası, prosedürler ve talimatlara uyum, donanım ve tesislerin çalıştırılması ve gereken performans seviyesinin korunması vb. yeterlilik unsurlarının incelenmesi, sistemin işleyişini etkileyen unsurların tespit edilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması/düzeltilici faaliyetlerin uygulanması için tetkikler, denetimler ile gözden geçirme ve değerlendirme toplantılarının yapılması ile ilgili İşletme Dairesi Başkanlığı tarafından prosedür/talimat yayınlanarak uygulama belirlenir.

Emniyet Teşviki

MADDE 11 – (1) Emniyet yönetim sistemi içerisinde, emniyet teşvikine ilişkin olarak aşağıdaki gereklilikleri sağlar.

a) Eğitim ve öğretim

1) Emniyet Yönetim Sistemi kapsamında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havaalanları Dairesi Eğitim Talimatı (SHT-Eğitim/HAD) gereğince SHGM tarafından yetkilendirilmiş eğitimciler tarafından İşletme Hizmetleri personeline SMS'e katılımına ve sistem içerisindeki payına uygun olan içeriği kapsayan SMS sorumlulukları hakkında bilinç oluşturacak bir emniyet eğitim programı uygulanarak sürekliliği sağlanır.

b) Emniyet iletişimi

1) Emniyet herkesin sorumluluğudur. Tüm personelin SMS hakkında sistem içerisindeki payı ile doğru orantılı düzeyde bilgi sahibi olmasını sağlayan, sistem içerisindeki rolü ile ilgili kritik emniyet bilgilerini ileten, belirli emniyet önlemlerinin alınma nedenlerini ve emniyet prosedürlerinin uygulamaya konma gerekçelerini açıklayan emniyet iletişim yöntemleri İşletme Dairesi Başkanlığı tarafından yayınlanır.

2) Tüm personelin SMS sistemi içerisindeki payı ve rolü ile ilgili elde edilen kritik emniyet verilerini, ilgili diğer emniyet unsurları tarafından da değerlendirilebilmesi amacıyla karşılıklı olarak paylaşabilmeleri için Emniyet Bültenleri ve Emniyet Kütüphanesi verileri web sayfası üzerinde duyurulur.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 12 / 13

a) Emniyet Bülteni;

Havalimanı İşletme Hizmetleri kapsamında operasyonel değişiklikler, inşaat çalışmaları, uçuş operasyonuna yönelik emniyetinin artırılması ve meydana gelen olayların incelenmesi sonucunda yapılan değerlendirmelerin sektörle paylaşılarak yaşanması muhtemel hadiselerin önlenmesi ve bir daha benzer olayların tekrarının engellenmesi amacıyla Emniyet Bülteni hazırlanarak yayımlanır.

b) Emniyet Kütüphanesi;

İşletme hizmetleri operasyonları çerçevesinde tehlike bildirimleri ve tanımlamaları, risk analizleri, olay-kaza rapor/sonuçları vb. bilgiler Emniyet Kütüphanesinde toplanır. Emniyet kütüphanesinde sadece kurumsal emniyet belleğinin korunması değil, aynı zamanda proaktif ve tahmine dayalı (prediktif) süreçler temelinde emniyet riski yönetiminden elde edilen bilgileri saklanmaktadır.

Ayrıca, emniyet analizleri ve emniyet eğitimi için veri (emniyet bültenleri, raporlar, seminerler vs.) sağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim, İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevresel Etkiler

Eğitimler

MADDE 12- (1) Havalimanı hizmetlerinin uluslararası düzeyde yapılması amacıyla, tüm personelin hizmet öncesi, işbaşı/teorik ve tazeleme eğitimleri alması sağlanır.

(2) Bu yönerge kapsamında çalışan personelin SHGM tarafından yayımlanan Eğitim Talimatında (SHT-EĞİTİM/HAD) belirtilen ve zorunlu olan temel ve tazeleme eğitimleri, Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı sorumluluğunda yürütülür.

İş Sağlığı ve Güvenliği

MADDE 13- (1) İş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının ana amacı çalışanların güvenliğini sağlamaktır. Çalışanları iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı koruyarak ruh ve beden bütünlüklerinin sağlanması amaçlanmaktadır. Bu amaçla kontrol, bakım ve onarım yapan personele iş güvenliğini sağlamak üzere ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kişisel koruyucu ve donanımlar verilir.

(2) Bu yönerge kapsamında yapılması gerekli iş ve işlemlerin yürütülmesi esnasında yürürlükteki İş Güvenliği ve Sağlığı kanun ve mevzuatı hükümlerine göre hareket edilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ			
Yönerge No: 02	Yür. Tarihi: 01/12/2003	Değ. Tarihi: 19/12/2018	Değ. No: 02	Sayfa: 13 / 13

Çevresel Etkiler

MADDE 14- (1) Bu yönerge kapsamında yapılacak bakım, onarım ve çalışmalar neticesinde ortaya çıkacak olan her türlü tehlikeli, tehlikesiz ve hurda malzemelerin bertaraf edilmesine ilişkin esaslar “Havalimanları Çevre Hizmetleri Yönergesi” kapsamında yürütülür.

(2) İşletme hizmetlerinde çalışacak personelin görev tanımının gerektirdiği işleri yerine getirirken; ulusal ve uluslararası Çevre mevzuatının gerekliliklerine uygun, Çevreye ve insan sağlığına duyarlı olarak çalışması esastır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Havalimanı Talimatları

MADDE 15- (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girmesini izleyen en geç bir ay içerisinde, Havalimanı Başmüdürlük / Müdürlüğünce Havalimanlarında işletme hizmetleri sorumluluğunda bulunan talimatlar hazırlanır.

(2) Talimatlar onaylandıktan sonra en geç bir ay içerisinde Genel Müdürlük İşletme Daire Başkanlığına gönderilecektir.

Eşgüdüm

MADDE 16- (1) İşletme hizmetlerinin aksatılmadan yürütülebilmesi için, Sorumlu Müdürlük/Birim ilgili diğer Müdürlük / Birimlerle, her türlü koordineyi kurmakla yükümlüdür.

Değişiklikler

MADDE 17- (1) Yönerge üzerinde yapılacak değişiklik önerileri Genel Müdürlük İşletme Dairesi Başkanlığına iletilir.

Yürürlük

MADDE 18- (1) Bu yönerge hükümleri DHMİ Yönetim Kurulunun onayına müteakip onay tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19- (1) Bu yönerge hükümlerini DHMİ Genel Müdürü yürütür.